

■ Mi a véleménye az eddig történetekről?

– Elsősorban az, hogy a szombati megjelent írás névtelenségbe burkolózó informátora hazudik! Erre nincs enyhébb kifejezés... Valószínűnek tartom, hogy nem volt jelen sem az április 17-ei, sem az azt megelőző, 1992. május 30-ai közgyűlésünkön, különben nem állna elő ilyen felelőtlen kijelentésekkel. Rágalmazni persze könnyű...

■ Akkor tehát valótlanok a hozzászólási jegyekről, illetve a kép- és hangfölvételi tilalomról szóló állítások?

– Teljes mértékben! A közgyűlésekről készített jegyzőkönyvekről szóló utólagos viták elkerülése végett mi magunk készítettünk teljes (tehát vágás nélküli!) kép- és hangdokumentációt az eseményekről. Ezeket bárki ellenőrizheti, s összevetheti a jegyzőkönyben foglaltakkal.

■ Ön bíróságon támadta meg a legutóbbi közgyűlés határozatait. Milyen alapon?

– A dolgok világos megértése végett: a lakásszövetkezeti közgyűlés mindaddig hozhat döntéseket, amíg akár csak két fő jelen van! Csak hogy a szabályos határozatképességhez a tagság felének, plusz egy főnek jelen kell lennie! Nekünk hozzávetőleg 2 ezer 700 tagunk van. Ehhez képest április 17-én mintegy 250 fő volt jelen. Ilyen esetben a nyilvánvalóan határozatképtelen közgyűlésnek csak és kizárólag az előre meghatározott napirendi pontokban van joga dönteni, mivel ezt a programot küldték meg az összes szövetkezeti tagnak. Helyettük, „az ő nevükben” nincs joguk megváltoztatni a napirendet. Márpedig április 17-én, néhány hangulatkelző fölszólalás hatására mégis ez történt. Ezért érvénytelenek az ott hozott határozatok.

■ Hogyan ítéli meg a szövetkezet gazdálkodását és költségvetési tervét ellenőrző felügyelő bizottság munkáját?

– Erről csak annyit, hogy dr. Györke Zoltán, a felügyelő bizottság egyik tagja április 13-án, vagyis négy nappal a közgyűlés előtt (!) azt mondta az

igazgatósági ülésen (amelyről hangfölvétel készült), hogy a tisztelt felügyelő bizottság közel egy év alatt egyetlen egyszer sem ült össze abból a célból, hogy a szövetkezeti gazdálkodást ellenőrizze, vagy a költségsökkentő terveket előkészítette volna! A felügyelő bizottság elnöke, dr. Kovács Gábor megítélésem szerint hangulatkelző módon, számszaki érvelés nélkül támadta meg az előterjesztésünket, előkészítve ezzel a talajt annak leszavazására. Ez meg is történt, bár később a közgyűlés mégis elfogadott egy csökkentett mértékű, kb. 30 százalékos közös költség emelést; ez a számítás viszont egyáltalán nem mondható megalapozottnak, tekintettel arra, hogy az általunk előterjesztett költségemelés a közüzemi díjak drasztikus emelkedése tette szükségessé.

■ A közgyűlésen történeteknél maradván: igaz, hogy a közgyűlést követő napon Ön kizárta azt a tagot, akinek javaslatára öt évre visszamenőleg könyvvizgálatot hagyott jóvá a tagság?

– Ez már csak azért sem igaz, mert az illető úr soha nem is volt a szövetkezet tagja. Alakulás után vásárolta meg lakását, és a szabályok szerint kérnie kellett volna a tagfölvételt. Egyébként ő maga is azok közé tartozik, akik ellen bírósági úton kell érvényesítenünk követeléseinket, mivelhogy ő sem fizeti a rá eső közös költségek teljes összegét. A vizsgálattól csak annyit, hogy több millió forintba kerülne; az adóhivatal és a korábban egyáltalán nem „fejbólintó” módon működő felügyelő bizottság évente szigorúan ellenőrizte az elszámolásunkat. Egyetlen hibát sem találtak...

■ Azzal is vádolják a szövetkezet vezetését, hogy jogtalanul használja fel a négyemeletes házak felújítási alapját a közös költségekkel elmaradó tízelemelek javára. Igaz ez?

– Ebben a megfogalmazásban nem igaz. Igaz viszont, hogy a közszolgáltatók 1992. december 31-ig önhatalmúlag leemelheték OTP-számlánkról az őket megillető díjakat. Mi-

■ A nyugdíjasok fizetnek ■ Döntés a szombati közgyűlésen „Rágalmazni könnyű...!”

Szombati számunkban jelent meg első híradásunk az Északi Lakásszövetkezet életét fókaváró ügyről. A közös költségek jelentős (a szövetkezet vezetői szerint elengedhetetlenül szükséges) fölemelését április 17-én elutasította a közgyűlés. Dr. Csoma Lajos szövetkezeti elnök szerint azonban enyhén szólva is furcsa kísérelések árnyalták az akkori tanácskozást. Most tehát az elnök úr fejtheti ki álláspontját.

vel a szövetkezeti tagok nem fizettek, és egyéb bevételeink nem voltak számottevőek, nem tudtuk növelni a fejlesztési alap összegét, mert a pénz nem is jutott el odáig. Tehát nem nyúltunk a fejlesztési alapokhoz.

■ Tudomásom szerint jelenleg is aláírásgyűjtés folyik, többek között azért, hogy visszahtvják a szövetkezet jelenlegi vezetőit. Mivel magyarázza ezt a bizalmi válságot?

– Ennek megválaszolásához messzire kell visszanyúlnunk. Amíg az Északi Lakásszövetkezet építeni is tudott (1500 munkáslakást építettünk föl),

addig a beruházási költség 3 százalékat bevételként könyvelhettük el. Magyarul: az építések akkora hasznót hoztak, hogy ebből könnyedén fedeztük a fölmerülő költségeket. Később karbantartó részlegünk külső munkáinak köszönhetően még fönn tudtuk tartani ezt az állapotot (a szövetkezet általános költségeinek 70 százalékát fedezte a karbantartók bevétele). 1987-88 óta viszont – mint az egész gazdaságban – nálunk is erős visszaesés következett, amely bevételeink rohamos csökkenésével járt. Az általános költségeket kénytelenek voltunk a szövetkezeti tagokra terhelni, s ez, elisme-

rem, nehezen elviselhető terheket jelentett sokak számára. De nem volt más megoldás. Tudom, hogy nem jár érte köszönet, de a tisztelt tagság azt gyorsan elfelejtette, hogy garanciális munkák címén 1 milliárd forintot sikerült behajtani a Délépen (jogutódja még ezután is eleget tesz kötelezettségeinek), hogy 200 millió forintot fizettünk ki készpénzben a lakóknak a lakáson belül rosszul elvégzett munkák kijavítására. Más dolog, hogy ezt a pénzt sokan nem a megfelelő célra költötték, ezért aztán most nyakukra szakadnak a bajok.

■ Többek szerint a túlzott mértékű személyi költségek (vagyis a szövetkezeti vezetők munkabére) is terhelik a tagságot.

– Jelenleg 2700 lakásunkra összesen 5 fő ügyviteli alkalmazott jut! Ha ezt valaki túlzottnak tartja, ajánljon jobb megoldást... Az áremelkedéseért nem én vagyok a felelős,

Mit mond a felügyelő bizottság?

csak a viharos, s számára kedvezőtlenül végződő közgyűlés után tette rendszersé.

Az viszont igaz, hogy a költségvetési előterjesztést – amelyet előírás szerint, tizenöt nappal a közgyűlés előtt megkaptak – érdemben csak az utolsó héten tekintették át, véleményüket pedig pénteken, a közgyűlést megelőző napon alakították ki. Így álltak elő azzal a javaslatukkal, hogy az előterjesztett változatot újra kell gondolni, s csökkenteni bizonyos költségvetési típusokat.

Elsősorban az általános szövetkezeti költségeket találták túl magasnak: az irodai alkalmazottak (egyeseknél a múlt évben többször is megemelt) bérét, az irodaszerek, gépkocsihasználat, telefonszámla költségeit. Takarékosabb költségvetés elkészítésére tettek javaslatot; a felügyelő bizottság is megalapozottnak

látta a megközelítőleg 30 százalékos emelést.

Az új, átdolgozott költségvetésről szólva a két tagú bizottság úgy vélekedett, hogy – bár egyes elemeit mérsékeltek – semmivel sem könnyíti meg a szövetkezeti tagok helyzetét, sőt: a részleges csökkenés a tervezet másik helyén növekedésként kerül elő ismét.

Ezt a lakók egyszerűen képtelenek lesznek kifizetni! Már most is akadnak nyugdíjasok, akiknek lassan nincs mit enniük – igaz, a közös költségeket becsületesen kifizetik.

■

A döntés a közgyűlésre marad; a szövetkezeti tagokat június 26-án, szombaton délelőtt 9 órára várják a Deák Ferenc Gimnáziumban.

Ny. P.

■ Professzor úr, információink szerint a bőrgyógyászati, a gyermekgyógyászati, az I. számú belgyógyászati, az ortopédiai, az ideg- és elmeklinikák zártak be, illetve terveznek bezárni osztályokat, mégpedig finanszírozási gondok miatt.

– Évtizedek óta nyaranta – a betegek számának csökkenése, illetve a festési munkák elvégzése miatt – mindig is bezártak osztályokat a SZOTE klinikáin. Az idén nyáron is annyit szüneteltetünk, mint amennyit általában szoktunk.

■ Én tudok olyan klinikáról, ahol a korábbiaktól, a szokásostól eltérően nem egy, hanem két osztály bezárására kényszerültek.

– Egyetemünk több klinikáján 10–20–30 ágygal működik több, mint amennyire anyagi fedezetet kapunk. Nyilvánvaló, hogy a semmiből nem lehet ágyakat működtetni, s az is magától értetődő, hogyha egy klinikán 100 ágy az engedélyezett, s ezzel szemben 130 működik, akkor ehhez az ágy-, illetve betegszámhoz kevés a nővér. Ezekben az intézményekben az ágyzámcsoökkentés éppen annak érdekében történik, hogy a betegellátás megfelelő legyen, s megtarthassuk a nővéreket. Lesznek tehát olyan osztályok, amelyek nem nyitnak ki a nyár eltelte után sem, s lesznek olyanok, ame-

■ Az intenzív ellátás nem kerülhet veszélybe!

Ágykontroll

Interjú dr. Fráter Lóránddal, a SZOTE rektorával

lyek nem ott nyitnak ki, ahol bezártuk őket. Eme átváltozásra – az érthetőség kedvéért – engedjen meg néhány példát! Az új klinika épületében levő ideg-elmeklinikán megszüntetendő 30 körüli ágy a felújított Pulz utcai épületbe kerül, mint rehabilitációs ágy. Ugyancsak e klinika felszabadított területén kap helyet néhány ágygal a vesekezőző-készülék, valamint a katéterterápiás osztály. Ez utóbbira azok a betegek kerülnek, akiknek érszűkületét nem műtéttel, hanem katéteres tágtáttással gyógyítják. Ez a fajta beavatkozás egyben azt is eredményezi, hogy a beteg nem két hétig, hanem 1–3 napig fekszik a klinikán.

■ Ön úgy fogalmazott, hogy a semmiből ne lehet ágyakat működtetni, tehát amire nincs anyagi fedezet, azt meg kell szüntetni. Az intenzív ellátásra szoruló betegek viszont nem lehet

azt mondani, hogy létszámon felüli, s nincs pénz az életmentésére. Márpedig a pénzhiány miatt az intenzív ellátás is veszélyben forog. Példának okáért említsem a gyermekklinikát, amely a dél-magyarországi régió legsúlyosabb állapotban levő újszülöttjeinek és csecsemőinek ellátására is hivatott.

– Egyértelmű, hogy az intenzív betegellátást nemhogy nem csökkenthetjük, hanem bővítjük. Mégpedig az általános gyermekosztály ágyainak csökkentése árán. Mit jelent ez a gyakorlatban? Például egy hurutos, hasmenéses gyermek kezelhető máshol is, nem feltétlenül a gyermekklinikán.

■ Kritikus helyzetben van egy másik, ugyancsak intenzív ellátásra hivatott klinika, a baleseti sebészet, amelynek ez évi 3 millió 953 ezer forintos gyógyszer-

keretéből 800 ezer forint maradt az év végéig.

– A baleseti sebészet betegének tetemes részénél a műtét halasztható, tehát nem igényel azonnali, életmentő beavatkozást. Egy korábbi sérülés miatt szükséges korrekció elvégezhető kórházban, vagy az ortopédián. Itt ugyanaz a teendő, mint a gyermekklinikában: minden erőt az intenzív beavatkozást igénylő esetekre kell összpontosítani.

■ A 800 ezer forintos gyógyszerkeret az év hátralévő részére akkor sem lesz elég, hiszen a traumatológiai csak májusban 700 ezer forintot költöttek gyógyszerre.

– Az egyetem tartaléka körülbelül 50 millió forint. Erre meg én mondom, hogy ez nem pénz. Ez az összeg egyébként sem arra van, hogyha valahol túlköltsékeznék, akkor ebből pótoljuk, hanem váratlan helyzetekre, mint például egy beázás miatti azonnali kiköltöztetés, tűz vagy viharok.

■ Az idei esztendőre kapott pénzüket idő előtt elköltö klinikák vezetőinek ön a legszigorúbb fegyelmi büntetést helyezte kilátásba. Magyarán: „megköszöni” vezetői tevékenységüket.

– Visszavonhatom vezetői megbízatásukat, hiszen az enyémet is visszavonják, ha a szegedi orvosegyetem kifut a számára biztosított pénzből. Én nem tudok az intézetek vezetői helyett gazdálkodni, csak meghatározhatom azokat a limiteket, amelyek között gazdálkodhatnak, hiszen nekem is meghatározzák, mennyiből gazdálkodhatok.

■ Akkor, amikor a gyógyításra rendelkezésre álló pénz komoly megszorításokra kényszeríti a klinikákat, nagy összegű beruházásokba kezdtek a SZOTE-n.

– Így igaz, az egyetemem Dél-Magyarország legnagyobb beruházása folyik, közel egymilliárd forintos költséggel. Tételesem: a diagnosztikai központ 400 millióba, a műveseálmás 150 millióba, a sugárterápiás osztály műszerei 200 millióba, az építkezés 100 millióba, a laboratóriumok centralizálása, automatizálása 20–25 millióba, a számítógépes hálózat kiépítése 50 millióba kerül. A beruházásokra szükség van, mert a felsoroltak nélkül egyre rosszabb anyagi helyzetbe kerül az egyetem. A pillanatnyi helyzetet az jellemzi, hogy a rendelkezésünkre álló kevés pénzt a lehető legrosszabbul használjuk fel. De bármennyire szükség is az anyagi keretünk, mégis kénytelenek vagyunk áldozni olyan létesítményekre,

és a közszolgáltatások (víz-, áram-, gázszolgáltatás, szemétszállítás) költségeit kénytelenek vagyunk a lakókra terhelni. Jellemző egyébként, hogy 700 tagunk ellen folyik peres eljárás, de egyetlen nyugdíjas sincs közöttük! Ez azt jelenti, hogy ha valaki akarja, akkor – nehezen bár, ezt elismerem – kifizetheti a rá eső részt!

■ Mit vár a szombati közgyűléstől?

– Remélem, hogy a józan ész kerekedik felül. Az áprilisi döntés csak megnehezítette a helyzetet, mert az eredetileg 9 hónapos futamidővel számolt költségeket most már 6 hónap alatt kellene befizetni. Ezzel sikerülne fölszámolni minden tartozásunkat. Ha 1994. januártól nem emelkednének a közüzemi díjak – amiben sajnos kételkedem –, akkor természetesen csökkenthetnénk a most megállapított közös költségek összegét. Gondolni sem merek arra, mi lesz, ha a közgyűlés ismét elveti a javaslatot: jelenleg 7 milliós tartozásunk van, ehhez jönnek még a kamatterhek, valamint a 10 milliós viharok. Ha a szövetkezet szét-esik, nem tudunk megbirkózni a nehézségekkel. Bízom a belátó döntésben...

Nyilas Péter

műszerekre, amelyek ha bekapcsolódnak a betegellátásba, lehetővé teszik az egyetem ésszerű, gazdaságos működését.

■ A közel egymilliárdos beruházási költség jó része nem az egyetem pénze.

– Így van, csak 170 millió a saját erő, java része idegen tőke, ami a végeredmény szempontjából teljesen lényegtelen, hiszen a létesítmények a mi városunk, megyénk betegének szolgálatában állnak. A cél az – amiért a beruházásokra koncentrálnak erőnket –, hogy a beteg ne töltsön egy hetet, vagy ennél hosszabb időt a klinikán azért, mert egyik vizsgálatról a másikra kell várnia. Fejeződjék be minél hamarabb a kivizsgálás, rövidüljön a bent töltött idő. Világosra látszik, hogy a kivizsgálást, egyes sebészeti beavatkozást 1–2 napos bentfekvéssel oldják meg, hiszen a világon mindegyik hihetetlenül drága a klinikai, kórházi ágy fenntartása. Ahhoz, hogy a páciensek a betegágyon töltött idejük több, mint felét ne a következő vizsgálatra várakozással töltsék – ahogyan ez most van nálunk –, jól felszerelt, jól szervezett ambuláns háttér, s a legkorszerűbb diagnosztikai műszerek, módszerek szükségletnek. A nagyberuházással ennek a megteremtése a célunk.

Kalocsai Katalin